

कुद्धः पापं न कुर्याच्च इति पाठे कुद्धोयः कश्चित्पापं कुर्यान्न नञि काकुरपितु कुर्यादेव अकरणमशक्यमेवेत्यर्थः ॥ तदेव दर्शयति ॥ कुद्धोह न्यादिति ॥ ४ ॥ न जानातीत्येत
देव स्पष्टयति ॥ नाकार्यमिति ॥ कुद्धस्याकार्यमयुक्तबुद्ध्याऽकरणीयं न किञ्चिदप्यस्ति ॥ अतो गुरुहननाद्यपि करोत्येवेत्यर्थः ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ धिगस्तु मामित्यनेनोक्तं
स्वधिकारमाह ॥ यदीति ॥ इयं लंका सर्वापि नूनं दग्धैव यदि जानक्यप्यत्रत्या दग्धास्यात्तदा तेन अजानता मया भर्तुः कार्यं हतं भवेत् ॥ ८ ॥ एतदेव विवृणोति ॥

कुद्धः पापं न कुर्यात्कः कुद्धोह न्यादुरुनपि ॥ कुद्धः परुषया वाचानरः साधून धिक्षिपेत् ॥ ४ ॥ वाच्यावाच्यं प्रकुपितो न विजानाति कर्हिचि
त् ॥ नाकार्यमस्ति कुद्धस्य नावाच्यं विद्यते क्वचित् ॥ ५ ॥ यः समुत्पतितं क्रोधं क्षमयेन्निरस्यति ॥ यथोरगस्त्वचं जीर्णं स वै पुरुष उच्यते ॥
॥ ६ ॥ धिगस्तु मां सुदुर्बुद्धिं निर्लज्जं पापकृतं मम ॥ अचित्तयित्वा तां सीतामग्निदं स्वामिघातकं ॥ ७ ॥ यदि दग्धा त्वयि सर्वानूनमार्यापि जान
की ॥ दग्धा तेन मया भर्तुर्हतं कार्यमजानता ॥ ८ ॥ यदर्थमयमारंभस्तत्कार्यमवसादितं ॥ मया हि दहता लंकां न सीतापरिरक्षिता ॥ ९ ॥ ई
षत्कार्यमिदं कार्यं कृतमासीन्न संशयः ॥ तस्य क्रोधाभिभूतेन मया मूलक्षयः कृतः ॥ १० ॥ विनष्टा जानकी व्यक्तं न त्वदग्धः प्रहृश्यते ॥
लंकायाः कश्चिदुद्देशः सर्वाभस्मीकृतापुरी ॥ ११ ॥ यदितद्विहतं कार्यमया प्रज्ञाविपर्ययात् ॥ इहैव प्राणसंन्यासो ममापि त्यद्यरोच
ते ॥ १२ ॥ किमग्नौ निपताम्यद्य आहोस्विद्वडवामुखे ॥ शरीरमिह सत्वानां दद्विसागरवासिनां ॥ १३ ॥ यदर्थमिति ॥ ९ ॥ एतत्कार्यं लंकादा

हरूपं ईषत्कार्यमिव अप्रयाससाध्यकार्यमिव कृतमनुष्ठितमासीत् ॥ अत्र न संशयः ॥ भर्तुः कार्यं तु मया सर्वथा नाशितमेवेत्याह ॥ तस्येति ॥ क्रोधाभिभूतेन मया सीताम
परिरक्षता कृतस्य सीतादर्शनरूपस्य कार्यस्य मूलक्षयः कृतः ॥ १० ॥ ननु सीताविनाशनिश्चयस्ते कथं तत्राह ॥ विनष्टेति ॥ ११ ॥ १२ ॥ वडवामुखेऽग्नौ वित्यन्वयः ॥
दद्वि ददामि ॥ १३ ॥